

Дело C-155/21

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

10 март 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Svea hovrätt (Швеция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

1 март 2021 г.

Жалбоподател:

Италианска република

Ответници:

Athena Investments A/S (с предходно наименование Greentech Energy Systems A/S)

NovEnergia II Energy dantes Environment (SCA) SICAR

NovEnergia II Italian Portfolio SA

[...]

ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ

[...]

Страни в главното производство

Жалбоподател: Италианска република [...]

[...]:

[ориг. 2]

- Ответници: 1. Athena Investments A/S (с предходно наименование Greentech Energy Systems A/S)
[...]
Дания
2. NovEnergia II Energy & Environment (SCA) SICAR
[...] g
Люксембург
3. NovEnergia II Italian Portfolio SA
[...]
[...]
Люксембург

[ориг. 3] Предмет на спора и факти в главното производство

Контекст

1. Между 2005 г. и 2012 г. Италианската република (наричана по-нататък „Италия“) приема законодателство, насърчаващо инвестициите във възобновяема енергия. С поредица последващи законодателни актове финансовите стимули са оттеглени или ограничени. Това е осъществено, първо, със Закон 91/2014 от 24 юни 2014 г. (известен като „Decreto Spalma Incentivi“).

2. Датското инвестиционно дружество Athena Investments A/S, люксембургският инвестиционен фонд NovEnergia II Energy Environment (SCA) SICAR и люксембургското дружество с ограничена отговорност NovEnergia II Italian Portfolio SA (наричани по-нататък заедно „инвеститорите“) инвестират в Италия между 2008 г. и 2013 г. На инвеститорите са предоставени стимули от италианската държавна компания GSE чрез писмени потвърждения и споразумения между GSE и операторите на инсталации за слънчева енергия, в които инвестират инвеститорите. Според инвеститорите като първоначално е обещала и се е съгласила да предостави финансови стимули, които след това е оттеглила или ограничила, Италия не е изпълнила задълженията си по Договора за енергийната харта (наричан по-нататък „ДЕХ“) (ОВ L 69, 9.3.1998 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 1, стр. 253). На това основание инвеститорите завеждат арбитражно дело срещу Италия пред Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut (Арбитражният институт към Търговската камара на Стокхолм; наричан по-нататък „SCC“). Производството е проведено в съответствие с Правилника на SCC от 1 януари 2010 г. Арбитражното решение е постановено на 23 декември 2018 г. (SCC Арбитраж V (2015/095)).

3. Италия обжалва арбитражното решение пред Svea hovrätt (Апелативен съд, Свеа) с искане за неговата отмяна или за обявяване на неговата невалидност.

Арбитражно производство

4. През юли 2015 г. инвеститорите завеждат арбитражно дело срещу Италия съгласно механизма за уреждане на спорове, предвиден в член 26 от ДЕХ. Инвеститорите твърдят, че като е намалила тарифните ставки, *inter alia*, чрез приемането на Decreto Spalma Incentivi, Италия не е изпълнила задълженията си по член 10, параграф 1 от ДЕХ. Те претендират обезщетение на обща стойност 26,3 милиона евро.

5. Искът на инвеститорите в арбитражното производство е предявен на 1 април 2016 г. На 15 септември 2016 г. Италия подава своя отговор. В него Италия изтъква няколко довода относно компетентността на арбитражния съд да се произнесе по така наречен „вътрешен за Съюза спор“, т.е. спор между, от [ориг. 4] една страна, инвеститор от държава членка на Съюза, а от друга страна, държава членка на Съюза, различна от тази на инвеститора/инвеститорите.

6. На 21 декември 2016 г. Европейската комисия иска да бъде конституирана като встъпила страна в арбитражното производство. Искането е уважено и становището на Комисията като *amicus curiae* е внесено на 28 април 2017 г.

7. В решението си арбитражният съд приема, че е компетентен да разгледа спора (точки 335—403 от арбитражното решение). Арбитражният съд приема, че ДЕХ не предвижда изрично изключение вътрешни за Съюза спорове. Освен това арбитражният съд отбеляза, че ако Европейският съюз и неговите държави членки са възнамерявали да изключат подобни спорове, това щяло да бъде направено изрично. Арбитражният съд счита, че с Договора от Лисабон не се променя приложението на ДЕХ между държавите членки на Съюза. Освен това, според арбитражния съд, няма противоречие между ДЕХ и член 344 от Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“), и следователно, конфликт между ДЕХ и правото на Съюза. Арбитражният съд намира, че спорът не се отнася до тълкуване или прилагане на Договорите за ЕС, а до правата и задълженията, произтичащи от ДЕХ.

8. По отношение на решението на Съда от 6 март 2018 г., Achmea (C-284/16, EU:C:2018:158; наричано по-нататък „решението Achmea“), арбитражният съд постановява, че това решение не изключва компетентността му да разгледа спора, по-специално защото ДЕХ не е двустранно инвестиционно споразумение между две държави членки на Съюза. Според арбитражния съд не може да се счита, че клаузата за избор на приложимо право съгласно член 26, параграф 6 от ДЕХ, който препраща към

международното право, включва и правото на Съюза. Въз основа на това арбитражният съд приема, че в контекста на настоящия спор той нито тълкува, нито прилага правото на Съюза. Освен това арбитражният съд счита, че фактът, че Европейският съюз е подписал ДЕХ, означава, че ДЕХ не може да се разглежда като „споразумение между държавите членки“ и че следователно решението Achmea не може да бъде отнесено към ДЕХ. По съществуването на спора, арбитражният съд постановява, че Италия не е изпълнила задълженията си по ДЕХ и присъжда на инвеститорите 11,9 милиона евро, заедно с лихвите и заплащане на направените от тях разноски.

[ориг. 5] Жалба за обявяване на недействителност и отмяна пред Svea hovrätt

Исканията на Италия, основанията за обжалване и правни доводи

9. Италия твърди, че hovrätten (Апелативен съд) трябва да отмени арбитражното решение или да го обяви за невалидно. В подкрепа на жалбата си Италия изтъква основно следното. Арбитражното решение следва да се отмени, тъй като между страните не съществува валидно арбитражно споразумение. Инвеститорите и Италия не са могли да сключат валидно арбитражно споразумение въз основа на член 26 от ДЕХ, тъй като тази разпоредба не може да се тълкува като отнасяща се до вътрешен за Съюза спор. Ако по пътя на тълкуването ДЕХ трябва да се разглежда в смисъл, че член 26 обхваща вътрешни за Съюза спорове, арбитражната клауза в член 26 от ДЕХ във всички случаи е несъвместима с правото на Съюза. Член 4, параграф 3 и член 19 от Договора за Европейския съюз (наричан по-нататък „ДЕС“) и членове 267 ДФЕС и 344 ДФЕС изключват предвидената в член 26 от ДЕХ арбитражна клауза между държавите членки. Следователно той не е приложим или валиден по отношение на вътрешни за Съюза спорове. Следователно няма валидно предложение, което да послужи като основа за валидно арбитражно споразумение. Това заключение не се променя от факта, че Европейският съюз е страна по ДЕХ. Поради изложеното между Италия и инвеститорите няма сключено валидно арбитражно споразумение.

10. Италия твърди, че арбитражното решение е невалидно, тъй като включва разглеждане на въпроси, които съгласно шведското законодателство не могат да бъдат разрешавани от арбитри. Съдът е постановявал, че вътрешните за Съюза спорове за инвестиции не могат да бъдат внасяни за арбитраж нито предварително, нито към момента на възникването им. Следователно има правно ограничение — в настоящия случай това са членове 267 ДФЕС и 344 ДФЕС и членове 4, параграф 3 и член 19 ДЕС. Така че е налице непреодолима процесуална пречка. Тези спорове не подлежат на арбитраж и арбитражното решение, постановено в такъв спор, е невалидно. Вътрешните за Съюза инвестиционни спорове не попадат в сферата на арбитража също така и защото засягат в значителна степен обществените интереси. Запазването на специфичните

характеристики на правото на Съюза и неговата автономия е обществен интерес, който обосновава изваждането на спора от приложното поле на арбитража.

11. Арбитражното решение или начинът, по който то е постановено, е явно несъвместимо/несъвместим с клаузата за шведския обществен ред. Разглежданите в настоящия случай разпоредби от правото на Съюза са основни правила и принципи, които формират основата на правния ред на Съюза. Арбитражното решение се основава на арбитражно споразумение, за което се твърди, че е сключено съгласно арбитражна клауза, която съгласно основните разпоредби на правото на Съюза е невалидна. Въпреки това арбитражният съд приема, че е компетентен да [ориг. 6] разгледа спора. Следователно арбитражното решение е явно несъвместимо с клаузата за шведския обществен ред, както само по себе си, така и в резултат на начина, по който то е постановено.

12. Италия не е загубила правото си да възрази, че липсва валидно арбитражно споразумение на основание, че арбитражната клауза, предвидена в член 26 от ДЕХ, противоречи на правото на Съюза и следователно не е приложима или, алтернативно, че тя е невалидна. В отговора си по арбитражното производство Италия вече е повдигнала въпроса за липса на компетентност на арбитражния съд *inter alia* поради факта, че арбитражната клауза, предвидена в член 26 от ДЕХ, противоречи на правото на Съюза (ако се приеме, че тя се прилага към вътрешни за Съюза спорове). Впоследствие, в хода на арбитражното производство Италия поддържа и пояснява настоящата жалба (позовавайки се *inter alia* на решението *Achmea* и на становището, че предложението за арбитраж в член 26 от ДЕХ не е нито приложимо, нито валидно). В нито един момент по време на арбитражното производство инвеститорите не са възразили, че жалбата не е подадена в срок, а напротив, отговорили са по същество на жалбата и са се съгласили, че тя трябва да бъде разгледана.

13. Отмяната или обявяването на арбитражното решение за невалидно не би било в нарушение на принципа на правото на Съюза за пропорционалност.

Твърдението на инвеститорите, основанийето за възражение и правни доводи

14. Инвеститорите оспорват становището на Италия. В подкрепа на възражението си те изтъкват следните доводи. Член 26 от ДЕХ съдържа валидно и обвързващо предложение за арбитраж от страна на всички държави, страни по ДЕХ до инвеститори от всички други държави, страни по ДЕХ. Нито формулировката на член 26 от ДЕХ, нито контекстът му подкрепят тезата за изключване на вътрешни за Съюза спорове от механизма за уреждане на спорове по ДЕХ. Посоченото в член 26 от ДЕХ предложение е валидно. Соченото от Италия основание за отмяна е неоснователно, тъй като приложимостта на член 26 от ДЕХ, включително арбитражното

предложение, се урежда от международното публично право, а не от правото на Съюза. Дори в случай че последното е приложимо, член 26 от ДЕХ не противоречи правото на Съюза, в това число и решението Achmea. ДЕХ е многостранен договор, сключен между държавите членки на Съюза, трети страни и самия Европейски съюз. Правото на Съюза не е приложимото материално право в производства по ДЕХ. В случай на противоречие между Договора от Лисабон и ДЕХ, ДЕХ има предимство в съответствие с неговия член 16.

15. Според инвеститорите арбитражното решение не включва разглеждане на въпрос, който съгласно шведското законодателство не може да бъде разгледан от арбитри. Страните биха могли да решат спора по мирен начин, по-специално относно въпроса за дължимото от Италия обезщетение за нарушаване на договора. Следователно въпросите могат да бъдат разгледани от арбитраж [ориг. 7]. Арбитражен съд, който разрешава спор по реда на ДЕХ, не може да прилага правото на Съюза.

16. Инвеститорите посочват, че арбитражното решение може да бъде отменено като явно несъвместимо с клаузата за шведския обществен ред, в случай че материалноправното съдържание на арбитражно решение или арбитражно производство, в рамките на което е постановено арбитражното решение, противоречат на клаузата за шведския обществен ред, който включва основополагащи разпоредби на правото на Съюза. Нито арбитражното решение, нито начинът, по който е постановено то не са явно несъвместими с клаузата за шведския обществен ред.

17. Според инвеститорите Италия е загубила правото да твърди, че предложението, направено в член 26 от ДЕХ, е невалидно. По време на арбитражното производство Италия твърдяла само, че член 26 от ДЕХ следва да се тълкува като изключващ предложение за арбитраж, направено от държава членка на Съюза към инвеститор от друга държава членка на Съюза. Настоящото възражение на Италия — липса на валидно арбитражно споразумение на основание, че предложението по член 26 от ДЕХ трябва да се счита за невалидно, тъй като нарушава правото на Съюза — не било повдигнато от Италия по време на арбитражното производство.

18. Отмяната на арбитражното решение или обявяването му за невалидно на основание правото на Съюза би било в противоречие с принципа на пропорционалност. Ако арбитражното решение би било отменено въз основа на правото на Съюза, инвеститорите биха претърпели сериозни щети и в нарушение на задълженията си по правото на Съюза Италия щяла да бъде облагодетелствана в резултат на това, че е сключила международен договор (по който е страна и самият Европейски съюз и на който се позовават инвеститорите).

Относими разпоредби на шведското право и на правото на Съюза

Skiljeförfarandelagen

19. Съгласно член 1, параграф 1 от lagen (1999:116) om skiljeförfarande (Закон (1999:116) за арбитража; наричан по-нататък „SFL“) по взаимно съгласие между страните споровете, които страните биха могли да уредят чрез спогодба, могат да бъдат възложени за решаване от един или повече арбитражи. Параграф 1 гласи, както следва:

„Член 1 По взаимно съгласие между страните споровете, които страните биха могли да уредят чрез спогодба, могат да бъдат възложени за решаване от един или повече арбитражи. Това споразумение може да се отнася до бъдещи спорове относно правоотношение, посочено в споразумението. Спорът може да е свързан с възникването на конкретна ситуация.

[...]“

20. Арбитражното производство се провежда въз основа на арбитражното споразумение. Арбитражното споразумение се основава на правото на страните да разрешат предмета на спора със спогодба. От конкретни законодателни разпоредби също може да следва, че спор по даден въпрос не може да бъде възложен на арбитраж. [...]

[ориг. 8] 21. Арбитражното решение е невалидно, ако включва разглеждане на въпрос, който съгласно шведското законодателство не може да бъде решен от арбитражи (член 33, параграф 1, точка 1 от SFL). Арбитражното решение също е невалидно, ако арбитражното решение или начинът, по който то е постановено, е в явво в противоречие с клаузата за обществен ред в Швеция (член 33, параграф 1, точка 2). Тези части на параграф 33 от SFL са формулирани по следния начин:

„Член 33 Арбитражното решение е невалидно:

1. ако включва разглеждане на въпрос, който съгласно шведското законодателство не може да бъде решен от арбитражи,
2. ако арбитражното решение или начинът, по който то е постановено, е в явво в противоречие с клаузата за обществен ред в Швеция, или

[...]“

22. Съдът служебно следи за основанията за невалидност.

23. Съгласно член 34, параграф 1, точка 1 от SFL, по искане на една от страните арбитражното решение трябва да бъде отменено изцяло или

частично, ако не попада в обхвата на сключено между страните валидно арбитражно споразумение. В това отношение страната няма право да се позовава на обстоятелство, по отношение на което не е възразила при участието си в производството или с други нейни действия е показала, че трябва да се смята, че се отказва от правото си да се позове на това обстоятелство (член 34, параграф 2). Съответните части на член 34 от SFL са формулирани, както следва:

„Член 34 Арбитражно решение, което не подлежи на обжалване по реда на член 36 се отменя, изцяло или частично, по искане на една от страните

1. ако не попада в обхвата на сключено между страните валидно арбитражно споразумение;

[...]

Страната няма право да се позовава на обстоятелство, по отношение на което не е възразила при участието си в производството или с други нейни действия е показала, че трябва да се смята, че се отказва от правото си да се позове на това обстоятелство. Само поради факта, че е назначила арбитър, не се счита, че страната е приела компетентността на арбитъра да се произнася по поставения въпрос.

[...]“

24. Посоченото в член 34, параграф 2 от SFL не препятства правото на страната да се позове на въпросното обстоятелство в подкрепа на невалидността, съгласно член 33.

Договорът за енергийната харта (ДЕХ)

ДЕХ е подписан на 17 декември 1994 г. *inter alia* от Европейските общности [(ЕО)], Италия, Дания, Люксембург и редица трети държави, които не са били членове на [...] Европейските общности [...]. В момента договарящи страни са малко над 50 държави или международни организации, като ЕС и Евратом. Понастоящем Италия е напуснала ДЕХ, но е безспорно, че този факт не засяга спора между страните. ДЕХ влиза в сила в рамките на ЕО на 16 април 1998 г. (вж. Решение 98/181/ЕО, ЕОВС Евратом на Съвета и Комисията от 23 септември 1997 г. за [ориг. 9] сключването от Европейските общности на Договора за енергийна харта и на Протокола за енергийна харта относно енергийната ефективност и свързаните екологични аспекти (ОВ L 69, 1998 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 1, стр. 253).

26. Следователно ДЕХ е многостранно споразумение за сътрудничество в областта на енергетиката. Договорът съдържа разпоредби, предназначени да насърчават достъпа до международни енергийни пазари при търговски

условия и да развият отворен и конкурентен пазар на енергийно оборудване и енергийни продукти. Договорът съдържа, *inter alia*, следните разпоредби, възпроизведени по-долу в превод на [български] (вж. ОВ L 69, 1998 г., стр. 1 [Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 1, стр. 253] [...]).

27. Член 26 въвежда правила за уреждане на инвестиционни спорове между частни инвеститори и договаряща се страна.

„Член 26: Уреждане на спорове между инвеститор и договаряща се страна

1. Спорове между договаряща се страна и инвеститор от друга договаряща се страна, свързани с инвестиция на последния в зоната на първата, които касаят предполагаемо нарушение на задължение на първата съгласно част III, се решават, ако е възможно, по мирен начин.

2. Ако такива спорове не могат да бъдат уредени в съответствие с разпоредбите на параграф 1 в срок от три месеца от датата, на която коя да е от страните по спора е поискала мирно решаване, инвеститорът—страна по спора, може да избере да го внесе за разрешаване:

а) в съдилищата или административните съдилища на договаряща се страна—страна по спора;

б) в съответствие с приложима, предварително договорена процедура за уреждане на спора; или

в) в съответствие със следващите параграфи на този член.

3. а) При условията на букви б) и в), всяка договаряща се страна с настоящето дава безусловното си съгласие за внасяне на спора в международен арбитраж или помирителен орган в съответствие с разпоредбите на този член.

[...]

4. В случай че инвеститорът избере да внесе спора за разрешаване в съответствие с точка 2, буква в), инвеститорът дава писменото си съгласие за внасяне на спора:

[...]

в) за арбитражно разглеждане в Арбитражния институт на търговската палата в Стокхолм.

[...]

6. Учреденият съгласно параграф 4 съд решава спорните въпроси в съответствие с настоящия договор и приложимите правила и принципи на международното право.

[...]

8. Арбитражните решения, които могат да включват решение за изплащане на лихви, са окончателни и задължителни за страните по спора. Арбитражното решение, касаещо мерки на субнационални власти или органи на договарящата се страна, която е страна по спора, следва да предвижда договаряща се страна да плати парично обезщетение вместо всяко друго присъдено удовлетворение. Всяка договаряща се страна незабавно изпълнява всяко такова решение и осигурява ефективното изпълнение на такива решения в нейната зона.“

[ориг. 10] 28. Следователно споровете по ДЕХ могат да се решават от съдилищата на договарящата страна или да се отнесат за арбитраж с оглед постигането на окончателно и задължително решение в съответствие с ДЕХ и приложимите правила и принципи на международното право.

29. Член 16 регламентира връзката с други споразумения.

„Член 16 Връзка с други споразумения

Когато две или повече договарящи се страни са сключили предшествашо международно споразумение или сключат последващо международно споразумение, чиито условия във всеки един от случаите касаят предмета на части III или V на този договор;

1. нито една разпоредба на части III или V на този договор не следва да се тълкуват като дерогиращо дадена разпоредба по условията на другото споразумение или дадено право за разрешаване на спорове по отношение на него в съответствие с това споразумение; и

2. нито една разпоредба на другото споразумение не следва да се тълкува като дерогиращо дадена разпоредба на части III или V на този договор или дадено право за разрешаване на спорове по отношение на него в съответствие с този договор;

когато такава разпоредба е по-благоприятна за инвеститора или инвестицията.“

30. Материалноправната разпоредба, която е основно приложима по поставените по делото пред hovrätten (Апелативен съд) въпроси, е член 10, параграф 1 от ДЕХ.

„Член 10 Насърчаване, закрила и режим на инвестициите

1. Всяка договаряща се страна, в съответствие с разпоредбите на този договор, насърчава и създава стабилни, равноправни, благоприятни и прозрачни условия за инвеститорите от другите договарящи се страни, за да инвестират в нейната зона. Тези условия включват ангажимента за предоставяне по всяко време на справедлив и еднакъв режим за инвестициите на инвеститори от други договарящи се страни. Такива инвестиции, също така, се ползват постоянно от максимална закрила и сигурност и никоя договаряща се страна по никакъв начин не възпрепятства чрез неоправдани или дискриминационни мерки тяхното управление, поддръжка, използване, владение или разпореждане с тях. Такива инвестиции в никакъв случай не подлежат на режим, по-неблагоприятен от изисквания от международното право, включително договорните задължения. Всяка договаряща се страна спазва всички задължения, които тя е поела по договор спрямо инвеститор или инвестиция на инвеститор на която и да е друга договаряща се страна

[...]

Необходимостта от отправяне на преюдициално запитване

31. Спорът в главното производство повдига въпроса дали ДЕХ, който е част от правния ред на Съюза, трябва да се тълкува в смисъл, че член 26 [от него] урежда също така и спор между държава—членка на Съюза, и инвеститор от друга държава членка относно инвестиция на последния в първата държава членка.

32. Освен това, ако член 26 от ДЕХ урежда тези спорове, възниква въпросът дали правото на ЕС изключва такова тълкуване на този член спрямо вътрешно за Съюза правоотношение или [ориг. 11] приложението му към вътрешен за Съюза спор. Принципите и позициите, развити от Съда в решението *Achmea*, са изведени въз основа на двустранен инвестиционен договор, приложим между две държави—членки на Съюза. ДЕХ е многостранен инвестиционен договор и за разлика от двустранния договор, разглеждан в *Achmea*, по ДЕХ има редица договарящи страни, които нито са, нито са били членове на Европейския съюз. Допълнителна разлика от двустранния договор се крие във факта, че страни по ДЕХ са както Европейските общности, сега Европейският съюз, така и неговите държави членки. Освен това, съгласно ДЕХ за уреждане на спорове жалбоподателят може да избира между инициране на арбитражно производство и завеждане на дело пред националните съдилища. Следователно по отношение на ДЕХ Европейският съюз участва в създаването на този договор и като страна по него приема механизма за уреждане на спорове, предвиден в член 26.

33. В това отношение, дори като се вземат предвид принципите, изведени от Съда в решение *Achmea*, все така не е нито ясен, нито изяснен начинът, по който трябва да се тълкува правото на Съюза.

34. На последно място, по делото пред *hovrätten* (Апелативен съд) възниква въпросът за ефекта, който правото на Съюза, и по-специално принципът на примата на правото на Съюза и изискването за ефективност, има спрямо прилагането на преклудиращото правило, установено в член 34, параграф 2 от SFL, а именно дали правото на Съюза позволява на страна в производството по обжалване да възрази, че начинът, по който е сключено арбитражното споразумение или че самото арбитражно споразумение е в противоречие с правото на Съюза. В това отношение *hovrätten* (Апелативен съд) отбелязва, че по дело T 1569-19 шведският *Högsta domstolen* (Върховен съд) решава да отправи преюдициално запитване до Съда и че преюдициалното решение на Съда, доколкото може да бъде преценено сега, може да има отношение към делото пред *hovrätten*. Във всеки случай, в очакване на отговор от Съда, тълкуването на правото на Съюза в това отношение не е ясно и не е изяснено.

35. При тези обстоятелства *hovrätten* (Апелативен съд) счита, че е необходимо да отправи преюдициално запитване до Съда по всички, посочени по-горе точки.

[ориг. 12] Преюдициално запитване

Hovrätten (Апелативен съд) отправя преюдициално запитване до Съда, съдържащо следните въпроси:

1. Следва ли ДЕХ да се тълкува в смисъл, че съдържащата се в неговия член 26 арбитражна клауза, с която договаряща страна дава съгласието си за международен арбитраж по спор между договаряща страна и инвеститор от друга договаряща страна относно инвестиция от последния в зоната на първата, урежда също така спор между държава — членка на Съюза, от една страна, и инвеститор от друга държава — членка на Съюза, от друга?

При утвърдителен отговор на въпрос 1:

2. Следва ли член 19 и член 4, параграф 3 ДЕС и членове 267 ДФЕС и 344 ДФЕС да се тълкуват като изключващи арбитражната клауза в член 26 от ДЕХ или прилагането на тази клауза, когато на основание член 26 от ДЕХ инвеститор от държава — членка на Съюза, може в случай на спор относно инвестиция в друга държава — членка на Съюза, да започне производство срещу тази държава членка пред арбитражен съд, чиято компетентност и решение държавата членка е длъжна да приеме?

При утвърдителен отговор на въпрос 2:

3. Следва ли правото на Съюза, и по-специално принципът за предимство на правото на Съюза и изискването за неговата ефективност, да се тълкува като изключващо прилагането на разпоредба от националното право, която предвижда преклузия, както член 34, параграф 2 от SFL, ако това прилагане има за последица обстоятелството, че страна в производството по обжалване не може да повдига възражение за липса на валидно арбитражно споразумение, тъй като арбитражната клауза, съдържаща се в член 26 от ДЕХ, или предложението в съответствие с тази разпоредба е невалидно или неприложимо, защото противоречи на правото на Съюза?

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ